

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Előszó a magyar kiadáshoz</i>	7
<i>A szovjet kiadás előszavából</i>	9
<i>Néhány jelölés</i>	11
<i>Bevezetés</i>	15
1. §. A határozatlansági relációk relativisztikus tartományban	15
I. FEJEZET. A FOTON	20
2. §. A szabad elektromágneses tér kvantálása	20
3. §. Fotonok	26
4. §. Mértékinvariancia	28
5. §. Az elektromágneses tér a kvantumelméletben	31
6. §. A foton impulzuszmomentuma és paritása	32
7. §. A fotonok gömbhullámjai	35
8. §. A foton polarizációja	41
9. §. A kétfotonos rendszer	48
II. FEJEZET. BOZONOK	52
10. §. A nulla spinű részecskék hullámegyenlete	52
11. §. Részecskék és antirészecskék	57
12. §. Valódi semleges részecskék	61
13. §. C, P, T transzformációk	64
14. §. Az 1 spinű részecske hullámegyenlete	70
15. §. Az 1-nél nagyobb egész spinű részecskék hullámegyenlete	74
16. §. A részecske helicitásállapotai	76
III. FEJEZET. FERMIONOK	83
17. §. Négydimenziós spinorok	83
18. §. A spinorok és a négyesvektorok kapcsolata	86
19. §. Spinorok tükrözése	90

20. §. A Dirac-egyenlet spinorrepresentációban	96
21. §. A Dirac-egyenlet szimmetrikus alakja	98
22. §. A Dirac-mátrixok algebrája	105
23. §. Síkhullámok	109
24. §. Gömbhullámok	114
25. §. A spin és a statisztika kapcsolata	118
26. §. Töltéskonjugáció és a spinorok időtükrözése	121
27. §. A részecskék és antirészecskék belső szimmetriája	127
28. §. Bilineáris kifejezések	129
29. §. A polarizációs sűrűségmátrix	135
30. §. A neutrino	142
31. §. A 3/2 spinű részecskék hullámegyenlete	146
IV. FEJEZET. RÉSZECSCKE MOZGÁSA KÜLSŐ TÉRBEN	149
32. §. Az elektron Dirac-egyenlete külső térben	149
33. §. Sorfejtés $1/c$ hatványai szerint	154
34. §. A hidrogénatom finomszerkezete	158
35. §. Mozgás centrális erőterben	161
36. §. Mozgás Coulomb-térben	166
37. §. Szórás centrális erőterben	174
38. §. Szórás ultrarelativisztikus határesetben	176
39. §. A folytonos spektrumbeli hullámfüggvények rendszere Coulomb-térbeli szórás során	179
40. §. Az elektron állapotai elektromágneses síkhullám térben	184
41. §. Spin mozgása külső térben	188
42. §. Neutronok szóródása elektromos térben	195
V. FEJEZET. SUGÁRZÁS	197
43. §. Az elektromágneses kölcsönhatás operátora	197
44. §. Emisszió és abszorpció	200
45. §. A dipólussugárzás	203
46. §. Az elektromos multipólus-sugárzás	205
47. §. A mágneses multipólus-sugárzás	210
48. §. A sugárzás szögeloszlása és polarizációja	213
49. §. Atomok sugárzása. Az elektromos típus	222
50. §. Atomok sugárzása. A mágneses típus	227
51. §. Atomok sugárzása. A Zeeman- és a Stark-effektus	230
52. §. Atomok sugárzása. A hidrogénatom	234
53. §. Kétatomos molekulák sugárzása. Elektronszínképek	238
54. §. Kétatomos molekulák sugárzása. A rezgési és a rotációs szinkép	246
55. §. A magsugárzás	247
56. §. Fotoeffektus. A nemrelativisztikus eset	250
57. §. Fotoeffektus. A relativisztikus eset	255
58. §. A deuteron fotodezintegrációja	260
59. §. Fékezési sugárzás mágneses térben	264

TARTALOMJEGYZÉK

761

VI. FEJEZET. FÉNYSZÓRÁS	277
60. §. A szórásenzor	277
61. §. Szórás szabad irányítású rendszereken	285
62. §. Szóródás molekulákon	292
63. §. A színeképvonalak természetes kiszélesedése	296
64. §. Rezonancia-fluoreszcencia	301
VII. FEJEZET. A SZÓRÁSMÁTRIX	307
65. §. A szórásamplitúdó	307
66. §. Polarizált részecskék reakciói	313
67. §. Kinematikai invariánsok	318
68. §. A fizikai tartományok	320
69. §. A parciális amplitúdók szerinti sorfejtés	327
70. §. A helicitásamplitúdók szimmetriatulajdonságai	331
71. §. Az invariáns amplitúdók	338
72. §. Az unitaritási feltétel	343
VIII. FEJEZET. KOVARIÁNS PERTURBÁCIÓSZÁMÍTÁS	349
73. §. Az időrendezett szorzat	349
74. §. Az elektron—elektron szórás Feynman-diagramjai	353
75. §. A foton-szórás Feynman-diagramjai	360
76. §. Az elektronpropagátor	363
77. §. A fotonpropagátor	368
78. §. A diagramtechnika általános szabályai	372
79. §. Keresztezési invariancia	380
80. §. Virtuális részecskék	381
IX. FEJEZET. ELEKTRONOK KÖLCSÖNHATÁSA	387
81. §. Elektronszóródás külső téren	387
82. §. Elektronok és pozitronok szóródása elektronon	392
82a §. Gyors részecskék ionizációs veszteségei	402
83. §. A Breit-egyenlet	410
84. §. A pozitronium	418
85. §. Nagy távolságban levő atomok kölcsönhatása	423
X. FEJEZET. ELEKTRONOK KÖLCSÖNHATÁSA FOTONOKKAL	431
86. §. Foton szóródása elektronon	431
87. §. Foton szóródása elektronon. Polarizációs effektusok	437
88. §. Elektron—pozitron pár szétsugárzása két fotonra	448
89. §. A pozitronium szétsugárzása	452
90. §. Elektron fékezési sugárzása atommag terében. A nemrelativisztikus eset	457
91. §. Elektron fékezési sugárzása atommag terében. A relativisztikus eset	467
92. §. Párkeltés atommag terében	478
93. §. A párkeltés és a fékezési sugárzás egzakt elmélete ultrarelativisztikus esetben	482
94. §. Elektron fékezési sugárzása elektronon ultrarelativisztikus esetben	491

95. §. Lágy fotonok kisugárzása ütközésekben	497
96. §. Az ekvivalens fotonok módszere	505
97. §. Párkeltés ütközéseknél	512
98. §. Elektron sugárzása nagy intenzitású elektromágneses hullám terében	518
XI. FEJEZET. A PONTOS PROPAGÁTOROK ÉS CSÚCSOK (VERTEXEK)	526
99. §. A téroperátorok Heisenberg-reprezentációban	526
100. §. A pontos fotonpropagátor	529
101. §. A foton sajátenergiás függvénye	537
102. §. A pontos elektronpropagátor	541
103. §. A vertexoperátor	546
104. §. A Dyson-egyenletek	550
105. §. A Ward-azonosság	553
106. §. Az elektron propagátora külső térben	557
107. §. A renormálás fizikai feltételei	563
108. §. A fotonpropagátor analitikus tulajdonságai	570
109. §. A Feynman-integrálok regularizálása	574
XII. FEJEZET. SUGÁRZÁSI KORREKCIÓK	579
110. §. A polarizációs operátor kiszámítása	579
111. §. A Coulomb-törvény sugárzási korrekciói	583
112. §. A polarizációs operátor képzetes részének kiszámítása Feynman-integrálokkal ..	587
113. §. Az elektron elektromágneses alakfaktorai	592
114. §. Az elektron alakfaktorának kiszámítása	597
115. §. Az elektron anomális mágneses momentuma	602
116. §. A tömegoperátor kiszámítása	605
117. §. Nemzérus tömegű lágy fotonok emissziója	612
118. §. Elektronszórás külső térben a második Born-közelítésben	617
119. §. A külső térben való elektronszórás sugárzási korrekciói	625
120. §. Atomi szintek sugárzási eltolódása	629
121. §. Mezoatomok energiaszintjeinek sugárzási eltolódása	637
122. §. Kötött állapotokra vonatkozó relativisztikus egyenlet	639
123. §. Kettős diszperziós reláció	647
124. §. Foton—foton szórás	655
125. §. Foton koherens szóródása a mag terében	666
126. §. Sugárzási korrekciók az elektromágneses tér egyenleteihez	668
127. §. Négydimenziós tartományokra vett integrálok kiszámítása	678
XIII. FEJEZET. A KVANTUMELEKTRODINAMIKA ASZIMPTOTIKUS KÉPLETEI ..	684
128. §. A fotonpropagátor aszimptotikus viselkedése nagy impulzusokra	684
129. §. A kétszeresen logaritmikus tagok kiemelése a vertexoperátorban	692
130. §. A vertexoperátor kétszeresen logaritmikus aszimptotikája	699
131. §. Az elektron—müon szórás amplitúdójának kétszeresen logaritmikus aszimptotiká- ja	702

TARTALOMJEGYZÉK

763

XIV. FEJEZET. A HADRONOK ELEKTRODINAMIKÁJA	711
132. §. A hadronok elektromágneses alakfaktorai	711
133. §. Elektronok szóródása hadronokon	717
134. §. Alacsonyenergiás tétel a fékezési sugárzásra	720
135. §. Alacsonyenergiás tétel foton—hadron ütközés esetére	725
136. §. A hadronok multipólusmomentumai	728
137. §. A hadronok elektromágneses alakfaktorainak izotóp tulajdonságai	734
<i>Tárgymutató</i>	736
<i>Névmutató</i>	756
<i>Tartalomjegyzék</i>	759